

JORDÁN TEKERCSEK

lehetnének nagyobbak a betűk a sziklákon. nem szám mérte őket. ő csak azt mondta: hangyányi.

visus kontroll a kiolvashatóság alsó során. hogy vonuló seregnek láthassa őket. cipelhetsz magadnál súlyosabb terhet a sziklatermeszbe? egyszer egy vakondtúrást akart elegyengetni, és amikor beletúrt, látta, hogy természetvár. kitakart sok millió járatot, fehér göbcsében fejlődő utódot. olyan szégyen öntötte el, amire nem volt precedens addigi életében. de azóta az időt onnan számolja. azóta nem óhajt. csak áhít. a természetlehelme kifejeletlen példányai egy pillanat nyüzsgése alatt tűntek el mélyebb rétegekbe. azóta, mintha hangyák futkosnának lábain. érzészavar. mondják, olyat érez, ami nincs ott. attól még vonulás. elhordja őt a mélyebb rétegekig. menekíti, vagy temeti? tán ugyanaz: télre, ha nem is betakarítja, de betakarja. miért is nincs áhító mondat? paresztétikum. a hűlt hely, mint lázas hiány. vonuló se-reg. látja a napot, mint vörös óriást. ami felettünk, nekik már csak fehér törpe. fel kell kelni, hogy zajt csapjon a testben. akkor eltűnik. mélyebb rétegekbe menekíti utódait. míg olyat sem érez, ami ott van. érzéskiesés. mondják. attól még vonulás. selyemút és tömjénút találkozásánál.

köteles példány

engem az édesvíz is fenntart, nem kell holttenger legyen, hogy azt érezzem nem tudok merülni. a felhajtóerőt csak egyszer kell megérezni, és attól kezdve minden hagyatkozás. a tenger sivatag annak, aki inni akar. a sokistenhit nem többszám, mormolja álmomban egy sivatagi atya. miért, hogy az egyistenhit forrásvidékei mind sivatag? ez a klíma kell, hogy megmaradjanak a próféciák, és elhiggyük, pontosabban másolnak, mikor a fény remegő homály? homokkal keresztel, ki itt istent keres, és soha többet jól fésült nem lesz. víz helyett mit akarhatott itt, ki vörös templomot fakasztott a kőből, mi makacsul nem lesz skanzen attól, hogy csak turisták a gyülekezet. más a léptéke: terpesz nélkül átlépheti, mint köteles példányt, mégis az embert beveszi.

felkelhető, terelhető, rögzíthető

a történetek sosem ott kezdődnek, ahol nézni kezdjük őket. ha pedig rögtön véleményünk is van róluk, akkor már biztosak lehetünk, hogy túsul
ejtettek minket. mármint a történetek, melyekről elhittették velünk, 31
hogy akkor és onnan kezdődtek, ahonnan mi nézni kezdtük őket. a fi-
gyelem sauron-szem, a járvány sauron-szeme, a háború sauron-szeme.
figyelme vigil, felkelhető, terelhető, rögzíthető, áll a normál pszichiátriai stá-
tusban. aki figyelme, fegyelme is, kegyelmezni pedig nem áll módjában.
az a gyönyörű váratlan ív a jordán sivatag felett, az óhajtó helyett
végre megtalált áhító mondat, a bázisra visszaforduló vadászgép
nyoma. a háború miatt elkerült légtér épp annyival hosszabbítja a re-
pülési időt, hogy elérjen a negyedik duinói elégiáig. egyszer olvassa
el, de csukott szemmel, újra mormolva, már ő is azt az ívet írja a siva-
tag felett: *Gyilkosokat könnyű / megérteni. De ezt: a halált, / halál egé-
szét, még az élet kezdete előtt magunkban / szelíden viselni, s nem
megromlani / közben, ez leírhatatlan.**

**Rainer Maria Rilke: A negyedik elégia (ford.: Báthori Csaba)*

bőrdarab az isten mögül

mikor már az arcok végeláthatatlan zuhogásánál tart, mikor már fo-
lyékonyan ért egy idegen nyelvet, amin megszólalni nem tud, nem is-
merhet magára az arc- és nyelvzuhogásban, tudatelőttés szőttés, a
periféria taglejtése, értése nem az értelem műve, *el van oldva a bőr-
darab az isten mögül*, éntudat nélkül önmaga, büntudat nélkül ön-
maga, haláltudat nélkül önmaga, tudat nélkül önmaga, a fogalommal
szemben is van értelem, csak már nem övé, ahogy az idő és tér sem volt soha,
és ha az nem, akkor a test sem, ami lélekvesztő súlyával túlcsoordítja az uni-
verzumot szélein szüntelen, hogy alábukva túlcsoorduljon belé, mint idegen
nyelv, amit folyékonyan beszél, de érteni belőle semmit sem ért, a gépek ön-
tudatra ébredésétől az emberek félnek, de ki retteghetett, mikor az ember
öntudatra ébredt, a saját halandóság, mint első személy, mikor felült a ső-
tétben: ki őrizi, amíg én? *megcsókolom a földet, arcom lefelé, / nem emelem
fel arcomat, / nem piszkoltam be, / nem teszem színedet más istenhez hason-
lóvá**, íme, most ködbe vések, végtisztaság

** egyiptomi rituálé. (ford. Gulyás András)*

32 északa

(A csend körei írójának)

*puppets carved from wood
half god half good
it's not dawn all over
songs yawn
my expiring moon**

amit túlélte nappalival, az éjszakai tudattal még fel kell dolgoznia. milliárdnyi neuronbomba robban. egyetlen mondat detonációja. az angyalnak nincs fuvolója, csak harsonája. arcán nincs szopópárna. *északa* mondták a fa luban. aki nem alszik, arra napplacenta zuhan. a csend

zajfala. ha nem onnan metszi a szél, nincs arca. imád sága sötét árnyék egy áttetsző angyalban. akár egy befőttesüveg, erjed kibontatlan. könnyörög a képeknek, legalább ne villózzanak. szokott helyen a máshol alvás ősi riadalma. mondd, mit építesz a csendbe, megmondom, ki vagy.

*League of noblemen sorozatból a kínai dal angol átköltése a szerző által